

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	11 / 885-0 / 2014
Érkezett:	2014 MÁJ 05.
Példány:	3
Kezelőiroda:	P-1
Érkeztető: Magyar Állam és társai	

V É G Z É S

████████████████████ és társa felpereseknek Magyar Állam és társai alperesek ellen kártérítés iránt indított perében a bíróság meghozta az alábbi

ideiglenes intézkedést:

A bíróság a per következő tárgyalásáig megtiltja a II. r. alperesnek, hogy a tulajdonában lévő Takarékbank Zrt. részvényeket bármely személyre átruházza.

A bíróság az eljárást

felfüggeszti.

A bíróság megkeresi az Alkotmánybíróságot azzal az indítvánnyal, hogy a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. törvény alaptörvény-ellenességét állapítsa meg, a törvényt semmisítse meg, egyúttal állapítsa meg, hogy a jogszabály jelen perben nem alkalmazható.

A végzés ideiglenes intézkedésre vonatkozó rendelkezése ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül van helye fellebbezésnek, melyet jelen törvényszéken kell előterjeszteni a Fővárosi Ítéltáblához címezve. A fellebbezésnek a végzés végrehajtására halasztó hatálya nincs. Az eljárás felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A)

A bíróság álláspontja szerint a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló 2013. évi CXXXV. tv. sérti az Alaptörvény B.) cikkét, M) cikkét, Q cikkét, XII. cikkét, XIII. cikkét, XV. cikkét, XXIV. cikkét, XXVIII. cikkét.

I.

A bíróság rögzíti, hogy az Alkotmánybíróság honlapjáról beszerezte a ██████████ ügyvéd által előterjesztett alkotmányjogi panaszt, amely alapján a T. Alkotmánybíróság IV/01176/2013 számon eljárást folytat. Az ügy kiemelkedő bonyolultságát jelzi, hogy T. Alkotmánybíróság két ülésén sem határozott az indítványról. A bíróság döntés-előkészítése során ██████████ ügyvéd beadványában foglaltakkal lényegében azonos okokból és indokok alapján a törvény Alaptörvénybe ütközését észlelte. A bíróság nem osztja az indítványozónak az Alaptörvény VI. cikke megsértésére történő hivatkozását (20. oldal I/7 pont), mivel nem tartja alaposnak. Az indítvány II. pontja (jogalkotásra vonatkozó szabályok betartása) a bíróság álláspontja szerint alapos, azonban a bíróság előtt folyó perhez nem kapcsolódik, így a bíróság aggályai erre nem terjednek ki. E két kivételen túlmenően a bíróság teljességgel osztja az indítványban foglaltakat. A bíróság el kívánja kerülni az ügy felesleges további bonyolítását, ezért eltekint saját - eltérően - megfogalmazott indokolása teljeskörű kifejtéséről és arra kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy ██████████ ügyvéd által előterjesztett alkotmányjogi panaszban a törvény alaptörvény-ellenességére felhozott érveket és indokokat szíveskedjen a bíróság érveinek és indokainak tekinteni.

Gyakorlatilag tehát a korábban előterjesztett alkotmányjogi panasz immáron az Abtv. 25.§ hatálya

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

alá tartozó bírói legitimációval is bír, így pl. az indítványozó legitimációjának, azaz jogsérelme fennállásának vizsgálata szükségtelen. További eltérés, hogy a bíróság által előterjesztett kérelem folytán immáron a teljes törvényt megsemmisítheti a T. Alkotmánybíróság.

Arra kéri a bíróság a T. Alkotmánybíróságot, hogy amennyiben formai okok miatt nem lát arra lehetőséget, hogy a bíróság erre vonatkozó nyilatkozatával tehesse magáévá az alkotmányjogi panasz indokolását, úgy az Ügyrend 33.§ alapján szíveskedjen hiánypótlásra felhívni a bíróságot. Ez esetre a bíróság végzése indokolásának szövegét kiegészíti a panaszindítvány indokolásának szövegével.

II.

A bíróság véleménye szerint a törvény a fenti panaszindítványban foglaltakon túlmenően az alábbi indokok miatt alaptörvény-sértő:

A kötelező integrációból történő kilépés a törvény 11.§ (7) bekezdése szerint lehetséges. Amennyiben a szövetkezeti hitelintézet kilép az integrációból, változatlanul kiterjed rá a törvény hatálya (mivel betéteit 2013. január 1. napján az önkéntes takarékszövetkezeti intézményvédelmi alapok egyike védte), így a törvény 3.§-a alapján nem kaphat működési engedélyt, hacsak nem tér vissza az integrációba. A nem szövetkezeti formában működő szövetkezeti hitelintézetek kilépése esetén még szembetűnőbb a szabályozás paradox jellege.

A törvény 1. mellékleteként az Integrációs Szervezet Alapszabálya 7.2.4 pontja rendelkezik ugyan arról, hogy a kilépő tagnak a kilépés hatályosulása napján megszűnik az a kötelezettsége, hogy a törvényből eredő kötelezettségeit betartsa, azonban egy alapszabály akkor sem válik törvényi rendelkezéssé, ha törvény mellékletében szerepel. (Ezt az is jelzi, hogy a törvény 7.§ szerint az Integrációs Szervezet közgyűlése az alapszabály módosításához szükséges hatáskörrel rendelkezik. Egy szervezet közgyűlésének nincs jogszabály-módosítási hatásköre, így a jogszabály betartása alól sem adhat felmentést.) A bíróság álláspontja szerint a fenti probléma egyszerűen korrigálható jogtechnikai hiányosság, azonban megoldatlansága miatt aggályos.

További körülményként merül fel, hogy a Takarékbank Zrt. utasítás formájában egyszerűen megtilthatja a kilépést, vagy az ahhoz szükséges feltételek megvalósítását (15.§ (3) bek.). A törvény 20/A § (13) bekezdése alapján a kilépő szövetkezeti hitelintézet nem gazdálkodhat az integrációkor fennálló saját tőkéje értékével, mivel annak teljes összegét a Takarékbank Zrt. e célra elkülönített számláján kell tartania.

A bíróság véleménye szerint tehát a szövetkezeti hitelintézetek (ideértve a nem szövetkezeti formában működő hitelintézeteket is) gyakorlatilag nem léphetnek ki az integrációból.

Az Alkotmánybíróság a 10/2001 AB határozatában rögzített álláspontja szerint az alkotmányos tulajdonvédelem a polgári jogi értelemben vett tulajdonvédelmen túlterjeszkedve biztosítja azt, hogy a tulajdonhoz való jog alanyai az életviszonyokat és gazdasági kapcsolatokat alakító gazdasági döntéseket önállóan és szabadon hozzák meg. Kifejtette továbbá az Alkotmánybíróság, hogy az alkotmányos tulajdonvédelem addig terjedhet, amíg a védeni kívánt jogosultságok a tulajdon személyes autonómiát biztosító feladatát látják el. Az Alkotmánybíróság a 64/1993. AB határozatban a strasbourgi bírósági gyakorlatra hivatkozással megjegyezte, hogy „a javak békés élvezetéhez való jog” szélesebb védelmet nyújt a technikai értelemben vett, polgári jog szerinti tulajdonénál. A bíróság álláspontja szerint a szövetkezeti integrációban történő automatikus és meg nem szüntethető részvétel aránytalanul és szükségtelenül korlátozza a szövetkezeti hitelintézetek és tagjaik cselekvési autonómiáját, ezért a törvény az Alaptörvény XIII.) cikkét sérti.

III.

A törvény a hatálybalépésekor már bejegyzett és működő, többségi magántulajdonban álló Takarékbank Zrt. tulajdonosi viszonyaiba beavatkozva alapszabály-módosítást, tőkeemelést, részvénykibocsátást rendel el. (13.§, 14.§, 20.§.) A törvény 20.§ (7) bekezdése szerint a módosításokat a részvényeseknek kell megszavazniuk, így formálisan nem a törvény, hanem a részvényesek módosítják az alapszabályt. A bíróság álláspontja szerint azonban a részvényesek távolmaradására, illetőleg tartózkodására, „nem” szavazatára kilátásba helyezett szankciók miatt a szavazás, hozzájárulás kényszer hatása alatt történik, ezért formális. A bíróság a Fővárosi Törvényszék előtt folyt 28.P.20137/2014 számú eljárás iratai alapján hivatalos tudomással bír arról, hogy a szövetkezeti hitelintézetek jelentős része kifejezetten elutasítja a törvény által előírt integrációt.

III/1.

Az Alkotmánybíróság a 66/1995 AB határozatban kifejtette, hogy a jogbiztonság elvéből következik a szerződések változatlanosságába, fennállásába vezetett bizalom. A bíróság álláspontja szerint ez a védelem a társaságok alapszabályára, mint szerződésre is kiterjed. A jogbiztonság a jogállamiság elvéből eredő követelmény. A bíróság álláspontja szerint a törvény ezen okból sérti az Alaptörvény B.) cikk (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságot.

III./2

Az Alkotmánybíróság a 31/1998 AB határozatban kifejtette, hogy alkotmányellenes az olyan rendelkezés, amely amiatt ütközik a joggal való visszaélés tilalmába, mert a jogalkotó valamely jogintézményt nem annak jogrendszeren belüli rendeltetése szerinti célra használt fel. E megállapításra hivatkozással az Alkotmánybíróság rámutatott: a jogalkotás diszfunkcionális, ha a jogalkotó normatív szabályozási tárgykörben egyedi döntést hoz. A normatív aktus szükségképpen eleme ugyanis az, hogy a címzettek köre szélesebb, s nem közvetlenül és konkrétan meghatározott egy vagy több személy, vagyis a rendelkezés nem valamely konkrét egyedi ügyre vonatkozik. Ha a jogalkotó a hatályos jogszabály alkalmazását, vagy a jogszabály normatív módon történő módosítását kerüli meg az egyedi döntés jogszabályi formába öntésével, a megoldás visszaélészerűvé válik.

A bíróság álláspontja szerint a konkrét jogviszonyokat ezzel a módszerrel megváltoztató jogszabályi rendelkezés [itt: a törvény 13.§, 14.§ 20.§] tartalmában jogalkalmazói (közgyűlési határozatot helyettesítő) aktus, amely ellen viszont (tekintettel a jogszabályi formára) az érintettek jogorvoslattal nem élhetnek. A törvény ezért visszaélészerű jogalkotás tilalmába ütközik, így az Alaptörvény B.) cikk (1) bekezdésébe foglalt jogállamiságot ezen okból is sérti.

III/3.

A 13/1990. AB határozatban fejtette ki az Alkotmánybíróság, hogy a szerződési szabadság a piacgazdaság lényegi eleme, alkotmányos alapjognak nem tekinthető, hanem az az Alkotmány 9. § (1) bekezdésének kontextusában nyer alkotmányos értéktartalmat. A szerződési szabadság így nem részesül alapjogi védelemben - „még lényegi tartalmát illetően is korlátozható” - de az Alkotmánybíróság megkívánja a korlátozás „alkotmányos indokoltságát”. E korlátozás indokoltsága a 32/1991. AB határozatban kifejtettek szerint a „clausula rebus sic stantibus” tételének alkalmazása esetén állapítható meg, azaz: „a jogalkotó - akár csak a bíróság - akkor jogosult a fennálló és tartós szerződési jogviszonyokat módosítani, ha a szerződéskötést követően beállott valamely körülmény folytán a szerződés változatlan tartalommal történő fenntartása valamelyik fél lényeges jogos érdekét sérti, a körülményváltozás nem volt ésszerűen előrelátható, továbbá, ha az túlmeleg a normális változás kockázatán. A jogszabályi beavatkozásnak pedig további feltétele, hogy a

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

lényeges körülményváltozás társadalmi méretű legyen, vagyis a szerződések nagy tömegét érintse. A törvényhozó feladata meghatározni és egyúttal felelőssége eldönteni, hogy melyek azok a területek, amelyeken a beavatkozás már jogalkotási követelmény. Azt pedig, hogy a beavatkozás feltételei alkotmányosan fennállnak-e, köteles bizonyítani. Vita esetén viszont az Alkotmánybíróság jogosult a beavatkozás alkotmányosságát eldönteni, ugyanúgy, ahogy a konkrét, egyes szerződésekben a Ptk. 241. §-a alapján esetenként a bíróság jár el és a feltételek fennállása esetén módosítja a szerződések tartalmát.”

A szerződési szabadság alkotmányos joga az Alkotmány 9.§-ba foglalt piacgazdaság elve miatt részesült alkotmányos védelemben. Az Alaptörvény a piacgazdaság elvét már nem tartalmazza, azonban az M) cikk (2) bekezdése szerint Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit, amely a piacgazdaságénál szélesebb körű védelem, így szükségképpen a piacgazdaság elvét is magában foglalja. A bíróság álláspontja szerint a Takarékbank Zrt. alapszabályának módosítása körében nem álltak fenn 32/1991. AB határozatban rögzített ismérvek, ezért a törvény az Alaptörvény az M) cikk (2) bekezdésébe ütközik.

III/4

Az állam saját vállalkozásai Takarékbank Zrt.-ben meglévő kisebbségi részesedését a törvény által kikényszerített alapszabály-módosítás útján többségi részesedéssé emelve gyakorlatilag átveszi a részvénytársaság működése feletti rendelkezést. Jogalkotási hatalmából eredő erőfölényét kihasználva olyan piaci előnyt szerez, ami a gazdaság többi szereplőjét nem illeti meg. Az így megszerzett piaci előnyön nem változtat az, ha annak az állam csak átmeneti kedvezményezettje, mivel az előny átadása esetén annak végső haszonélvezője saját erejéből nem tudná ugyanezt az eredményt elérni.

A bíróság álláspontja szerint tehát nemcsak az Alaptörvény az M) cikk (2) bekezdéséből levezetett szerződési szabadságot sérti a törvény, hanem közvetlenül és nyilvánvalóan is összeférhetetlen az Alaptörvény által védett tisztességes gazdasági versennyel.

A bíróság véleménye szerint az állam egyedi gazdasági szervezetek működésébe törvényi úton történő beavatkozásának alkotmányossága esetén semmi akadály nem lenne annak, hogy az állam – az általa egyoldalúan meghatározott közérdekre hivatkozással – bármilyen társaság tagjait arra kényszerítse, hogy járuljanak hozzá ahhoz, hogy az állam, ill. vállalkozásai többségi tulajdont szerezzenek a társaságban, átvegyék társaság irányítását. A befolyásszerzés e módjára volt már ugyan példa a magyar történelemben, azonban a polgári demokratikus hagyományoktól idegen.

IV.

Az alapjogok korlátozásának alkotmányossága az Alaptörvény I.) cikkével is összhangban lévő 30/1992. AB határozatban kifejtett ún. alapjogi teszt segítségével dönthető el: „*az állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközeihez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.*”

A törvény indokolása rögzíti, hogy mind a szövetkezeti hitelintézetek, mind azok tagjai jogait

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

korlátozza. Ezeket elfogadhatónak tartja, mivel a korlátozások átmenetiek és indokoltak, mivel a bankszektor biztonságát és a szövetkezeti szektor átalakítását szolgálják és az állam által az Integrációs Szervezetbe helyezett vagyron révén megfelelően ellentételezésre kerülnek.

A bíróság álláspontja szerint az alapjog korlátozásának átmenetisége nem legitimálja a korlátozást. (Egyszerű példával élve: a személyi szabadság jogellenes korlátozása akkor sem fogadható el, ha az csak átmeneti.) A törvényből kitűnően azonban nem átmeneti a korlátozás, mivel az integráció véglegesen korlátozza a szövetkezeti hitelintézetek cselekvési autonómiáját. A korlátozás átmenetiségére hivatkozás tehát nem megalapozott.

Az alapjog megsértéséből eredő kár megtérítése nem legitimálja az alapjog megsértését, csupán a megsértésből eredő hátrányokat kompenzálja. Az indokolásban megjelölt pénzügyi hozzájárulás egyébiránt az Integrációs Szervezetet illeti meg és nem a jogkorlátozással érintett szövetkezeti hitelintézeteket vagy tagjaikat, így még abban az esetben sem lehetne az alapvető jog megsértése kompenzációjának tekinteni, ha ez a körülmény relevanciával bírna. Az ellentételezésre történő hivatkozás tehát nem megalapozott.

Dr. Tamás András „Bíró és törvény” című cikkében (Magyar Jog, 2010. 6. szám) tett megállapítása szerint nem egyeztethető össze a jogállamisággal, ha az igazság vagy a szabadság fogalmai helyébe a hasznosság fogalma kerül, ezzel a bíróság is egyetért. A bankszektor biztonsága és a szövetkezeti szektor átalakítása igen fontos szempontok, érvényesítésük gazdasági jelentőséggel bír, „hasznosságuk” egyértelmű. Sem az Alaptörvény, sem az alapvető jogok nemzetközi rendszere nem tekinti a bankszektor biztonságát vagy a szövetkezeti szektor átalakítását alapjognak, alkotmányos értéknek, vagy szabadságnak. Gazdasági célszerűségből pedig alkotmányos jog nem korlátozható. (A korlátozhatóság elvi elfogadása a XX. századi munkatáborok létjogosultságát igazolná.)

A tulajdonjog korlátozásának alkotmányossága a fentiekől némiképpen eltérően az Alkotmánybíróság 42/2006 AB határozatában kifejtettek szerint a másik alapvető jog, alkotmányos érték vagy cél érvényesülésének szükségessége, vagy a közérdek miatt fennálló szükségesség esetén állapítható meg. A közérdeket jogszabályban úgy kell meghatározni, hogy konkrét ügyben a közérdekből történő korlátozás szükségességét bíróság ellenőrizhesse. A korlátozásnak korlátozással elérni kívánt cél fontosságának és az ennek érdekében okozott alapjog-sérelem súlyának összhangban kell állnia.

A jogszabály célját, azaz a közérdeket a jogalkotó a preambulumban megjelölte:

„Szükséges a takarékszövetkezeti szektor átalakítása, mivel a szektor tőkeellátottsága alacsony, szervezettsége és szolgáltatási szintje nem megfelelő és féltő, hogy jelenlegi formájában nem lesz hosszú távon működőképes.”

„A törvény célja a törvényben leírt részvénytársasági és szövetkezeti formában működő szövetkezeti hitelintézetek számára egységes és átlátható jogi keretek biztosítása, arra is tekintettel, hogy a szövetkezeti formában működő szövetkezeti hitelintézetek működésére vonatkozó szabályok a jogszabályalkotást megelőzően több jogszabályban szétszórva, részben egymással ellentétes megfogalmazással, gyakran egymásnak ellentmondó módon kerültek szabályozásra.”

Az átlátható jogi keretek biztosítása nyilvánvalóan nem igényelheti a tulajdonjog korlátozását, így e körben kizárólag a takarékszövetkezeti szektor átalakítása bírhat relevanciával. A takarékszövetkezeti szektor átalakítása, így tőkeellátottságának, szervezettségének, szolgáltatási szintjének emelése a szektor szereplőinek közös érdeke, azonban a szektor szereplőinek tiltakozása ellenében végrehajtott átalakítás esetén az érdek fennállása megkérdőjelezhető. A takarékszövetkezeti szektor stabilitása azonban – a gazdasági válság történéseiből okulva – a teljes gazdaságra kihat, így közös gazdasági érdek.

Kérdéses, hogy a takarékszövetkezeti szektor stabilitásának biztosítása érdekében feltétlenül szükségszerű-e a szövetkezeti hitelintézetek, vagy tagjaik tulajdonjogának törvényben előírt módon és mértékben történő korlátozása. A bíróság nem tudja megítélni, hogy a törvény által megszüntetett önkéntes betétbiztosítási alapok miért nem voltak elegendőek takarékszövetkezeti szektor stabilitásának biztosítására, így azt sem, hogy elégtelenségük esetén miért ne lehetett volna egyszerűen az alapok növelésével orvosolnia problémát. Az is kérdéses, hogy milyen okból szükséges a takarékszövetkezeti szektorból már kilépett társaságok integrálása, ha a kilépési folyamatot éppen csak elindító társaságok integrálása szükségtelen. Az integrációból történő kilépés tilalmának szükségszerűsége is megkérdőjelezhető. A Takarékbank Zrt. tagsági viszonyaiba történő állami beavatkozás vonatkozásában nehezen ismerhető fel az oksági összefüggés a törvényben megjelölt közérdek és a törvény által alkalmazott korlátozás között, a korlátozás arányossága is kérdéses. A bíróság véleménye szerint a pénzügyi intézmények tagsági viszonyaiba történő állami beavatkozás megengedhetősége oly mértékben veszélyezteti a befektetők biztonságát, hogy az emiatt beálló bizalomvesztés éppen a bankszektor stabilitása ellen hathat. Az integráció útján létrehozott, 1500 milliárd forintnyi betétállomány felett rendelkező lakossági nagybankban akár 9 milliárd forintos befektetéssel teljes irányítási jogot szerezhet bármely befektető, ami a befektető nyilvánvaló magánérdeke. Ez a körülmény önmagában is megkérdőjelezheti, hogy a törvény kizárólag az indokolásban megjelölt közérdek érvényesítése végett korlátozza a tulajdonjogot.

Rámutat a bíróság arra, hogy a magyar történelemben éppen a szövetkezeti szektort érintően volt már példa arra, hogy a jogalkotó egyes alapvető jogokat (pl.: tulajdonjogot) átmenetileg, ellenérték fejében közérdekből valamely gazdaságilag jelentős szektor (pl: mezőgazdaság) biztonsága, átalakítása miatt korlátozott. Kifejezetten hangsúlyozza a bíróság, hogy nyilvánvalóan nem állítható fel semmiféle párhuzam a mezőgazdasági szektor háború utáni átalakítása és a hitelintézeti szektor mostani átalakítása között, azonban a szabályozási hasonlóságok fokozott körültekintésre intik a bíróságot az Alkotmánybíróság megkeresésével kapcsolatos álláspontja kialakítása során.

A bíróság a fentiekre tekintettel az Abtv. 25. § szerint az alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenességét észlelve az eljárás felfüggesztéséről határozott, egyúttal az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte. A bíróság az ex tunc hatályú megsemmisítésre tesz javaslatot, mivel az eredeti állapot helyreállításának nincsen akadálya. Amennyiben valamely jóhiszemű személy szerzett jogát is érintené a törvény megsemmisítése, úgy nyilván mérlegeli majd a T. Alkotmánybíróság, hogy a tulajdonát hosszabb ideje zavartalanul élvező, abban az alaptörvény-ellenes törvény által megzavart nagyszámú személy (a törvény szóhasználatával élve: szektor), vagy pedig egy, de a törvényben bízva (az üzleti életben kirívóan előnyös) jogot szerző személy élvezhet fokozottabb védelmet. A bíróság álláspontja szerint ez is az ex tunc hatályú megsemmisítést vetíti előre.

A végzés e rendelkezése elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233.§ (3) b) pontja zárja ki.

B)

A felperesek 2014. február 21. napján ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet terjesztettek elő aziránt, hogy a bíróság tiltsa el a II. r. alperest a tulajdonába került törzsrészvények átruházásától. Ezzel egyidejűleg tulajdoni igényt terjesztettek elő a részvények egy részére vonatkozóan, kérték továbbá a III. r. alperes vonatkozásában végbement tőkeemelés körében az eredeti állapot helyreállítását, további kártérítés fizetésére is kérték kötelezni az I. és II. r. alpereseket.

Ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmüket azzal indokolták, hogy a jogvita állapot

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

változatlan fenntartása végett szükséges, mivel a részvények értékesítésével visszafordíthatatlan helyzet áll elő, mivel nem az eredeti szerző II. r. alperestől, hanem a tőle szerző harmadik személytől kellene kérni az eredeti állapot helyreállítását. Olyan magánszemélyek szerezhetnek részesedést a III. r. alperesben, akik az alperes gazdasági társaságokban fennálló tulajdoni hányaduk illetve szervezeti tagságuk, tisztségük révén a szövetkezeti hitelintézetek működését önkényesen befolyásolhatják. Különös méltánylást érdemlő jogvédelemként arra hivatkoztak, hogy a tulajdonukban lévő részvénytársaság tulajdonosi struktúrájának önkényes változása akadályozná tulajdonosi jogaik gyakorlását, érdekeik érvényesítését. A jogállamiság és demokrácia alapját képező tulajdonjogukról és rendelkezési joguktól ne foszthassák meg a felpereseket, ha pedig már megtörtént egy a törvényben deklarált cél érdekében, akkor pedig egy e céllal inkonzisztens, a lehetséges vevőben manifesztálódó magánszemélyi kör részére történő átruházás ne sikerülhessen.

Az alperesek 2014. március 20. napján érkezett beadványukban az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelem elutasítását kérték. Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a felperes ismételt előterjesztett ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelme vonatkozásában a bíróság már döntött, új körülmény ezidáig nem merült fel. Vitatták, hogy a felpereseket közvetlen kár fenyegetné. A jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása kiüresítené a gazdasági társaságok működését szabályozó alapvető jogszabályi rendelkezések tartalmát és a gazdasági jog egészével ellentétes olyan tiltást emelne, amely jogba való beavatkozást a másik oldalról vizsgálva semmilyen védendő érdek nem igazol. Vitatták, hogy a különös méltánylást érdemlő jogvédelem szükségessége fennállna, mivel nem önkényes megfosztásról, hanem hatályos törvényi rendelkezések szerinti eljárásról van szó. A részvények adásvételét az MNB engedélyezi, így a potenciális vásárló átvilágításra kerül.

A bíróság 27. sorszámmal hozott végzésével a per következő tárgyalásáig megtiltotta a II. r. alperesnek, hogy a tulajdonában lévő Takarékbank Zrt. részvényeket bármely személyre átruházza. A bíróság e végzését azzal indokolta, hogy a keresetmódosítással új helyzet állt elő, az érdemi tárgyalás megghiúsulásának megakadályozása érdekében szükséges a jogvitára okot adó állapot fenntartása.

A felperesek a mai tárgyaláson ismételt ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet terjesztettek elő, változatlanul arra hivatkoztak, hogy a jogvitára okot adó állapot fenntartása végett szükséges a II. r. alperes eltiltása attól, hogy a tulajdonában lévő Takarékbank Zrt. részvényeket bármely személyre átruházza.

A bíróság a mai napon tartott tárgyaláson felfüggesztette az eljárást és az Alkotmánybírósághoz fordult a 2013. évi CXXXV. törvény megsemmisítése iránt. Aggályai többek között azon alapulnak, hogy a törvény kiüresíti a gazdasági társaságok működését szabályozó alapvető jogszabályi rendelkezések tartalmát és a gazdasági jog egészével ellentétes olyan tiltásokat emel, amely jogba való beavatkozást a másik oldalról vizsgálva semmilyen közérdek nem igazol. A felperesek módosított keresete a II. r. alperes által birtokolt részvényeket érinti. Amennyiben a II. r. alperes átruházza e részvényeket, úgy minden tárgyaláson tisztázni kellene a részvények tulajdonjogát, a részvények többszörös, vagy több személy részére történő továbbértékesítése esetén ellehetetlenülne az eljárás. Ez a körülmény önmagában is indokolja a jogvitára okot adó állapot fenntartását. A részvények átruházása esetén a kereset módosítása szükségességét vethetné fel, a felpereseknek a vevővel szembeni fellépésük esetén a korábbiakon felül azt is bizonyítaniuk kellene, hogy jogukat a részvényeket jogszabályokban bízva jóhiszeműen kereskedelmi forgalomban szerző féllel szemben érvényesíthetik.

Fővárosi Törvényszék
28.P.25.388/2013/36-II.

Az ideiglenes intézkedés elrendelésével a feleket nem érheti hátrány. Az Alkotmánybíróság 90 napon belül dönt a bírósági indítványról. A részvényeket megszerezni kívánó személy az alkotmánybírósági indítvány alaptalansága esetén 90 napos késéssel szerezheti meg a részvényeket, ennek ellensúlyozásaképpen azonban a többi részvényes által a tulajdonszerzésével kapcsolatosan támasztott, a Fővárosi Törvényszék előtt folyt 28.P.20137/2014 számú ügy irataiból megismert aggályok csökkenhetnek. Amennyiben az Alkotmánybíróság megsemmisíti a törvényt, úgy önkéntesen is megtörténhet az eredeti állapot helyreállítása, így a jogvita tisztességes és jogállami úton önmagától megoldódhat. Ez nemcsak közérdek, hanem a felek közös érdeke is. Az ideiglenes intézkedés csak ebben az esetben érintheti hátrányosan a részvényeket megszerezni kívánó személyt, mivel várományától elesik, míg az ideiglenes intézkedés elmaradása esetén szerzett jogára hivatkozva a részvények megtartása mellett érvelhetne. Ezzel szemben áll a felperesek ennél erősebb igénye aziránt, hogy a törvény alaptörvény-ellenességének megállapítása esetén a jogsértő állapot kiküszöbölésre kerüljön.

A bíróság a fenti körülményeket mérlegelve a jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében ideiglenes intézkedéssel megtiltotta a II. r. alperesnek, hogy a tulajdonában lévő Takarékbank Zrt. részvényeket bármely személyre átruházza.

A végzés e rendelkezése elleni fellebbezési jog a Pp. 156.§ (6) bekezdésén, az előzetes végrehajthatóság a Pp. 156.§ (8) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. április 18.

A kiadmány hitelezül:

